

Sygn. akt III RC 73/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: st.sekr.sąd. Elżbieta Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 stycznia 2018 roku

sprawy z powództwa L. K. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową K. K.

przeciwko J. K.

o alimenty

1. zasądza od J. K. na rzecz jego małoletniej córki L. K., ur. (...) alimenty w kwocie po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dziecka K. K. poczynając od dnia 26 maja 2017 roku,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. znosi wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego,
4. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,
5. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 73/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 maja 2017 roku powódka L. K. reprezentowana przez przedstawicielkę ustawową K. K. oraz pełnomocnika w osobie adwokata, wniosła o zasądzenie od pozwanego J. K. alimentów w kwocie po 1.400 złotych miesięcznie, płatnych do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki K. K.. Jednocześnie wniosła o zabezpieczenie roszczenia poprzez zasądzenie na rzecz powódki na czas trwania postępowania kwoty 1.000 zł miesięcznie tytułem alimentów (pozew – k. 2 – 4).

Rodzice małoletniej powódki nie mieszkają razem. Małoletnia powódka urodziła się (...), jest młodszym dzieckiem stron. Pozwany wyprowadził się z domu przed narodzeniem się powódki. Od chwili jej narodzin pozwany nie interesuje się dzieckiem, nie odwiedza go. Całość obowiązków związanych z wychowaniem i czynieniem osobistych starań o dziecko sprawuje przedstawicielka ustawowa. Małoletnia powódka przez pierwsze tygodnie życia trzykrotnie była hospitalizowana, pozwany nie udzielił wówczas żonie wsparcia. Pozwany wystąpił o sądowe ustalenie kontaktów z małoletnią powódką (I. N. 50/17). Przedstawicielka ustawowa powódki nie pracuje zajmuje się dziećmi, otrzymuje od pozwanego kwotę 1.200 zł tytułem zaspokajania potrzeb rodziny, w tym 600 zł tytułem alimentów na rzecz małoletniej M. K., starszej córki stron. Przedstawicielka otrzymuje także świadczenia z programu Rodzina 500+ oraz związane z urodzeniem małoletniej L. K., które stosownie do art. 135 § 3 k.r.o. nie wpływają na zakres świadczeń alimentacyjnych.

Małoletnia powódka ma zwiększone ponad przeciętne potrzeby zdrowotne określone na 900 – 1.000 zł miesięcznie (pozew k. – 2 - 5).

Postanowieniem z dnia 31 maja 2017 r. Sąd Rejonowy w Łowiczu zabezpieczył powództwo przez zobowiązanie pozwanego J. K. do uiszczania w czasie trwania postępowania na rzecz powódki kwoty po 1.000 zł miesięcznie (postanowienie – k. 51,52).

W odpowiedzi na pozew z dnia 6 czerwca 2017 roku J. K. reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego uznał powództwo do kwoty 250 zł miesięcznie wnosząc o jego oddalenie w pozostałej części. Zakwestionował wysokość wydatków na potrzeby małej córki. Podkreślił, że partycypuje częściowo w kosztach utrzymania małej córki przekazując miesięcznie około 240 zł, stara się na bieżąco uzgadniać z przedstawicielką ustawową jakie są potrzeby córki i je finansować. Jednocześnie wskazał, iż jego miesięczne dochody z tytułu wynagrodzenia oraz prowadzonej działalności gospodarczej uniemożliwiają uiszczanie alimentów w kwocie po 1.400 zł na rzecz małej córki. Podkreślił, że łoży na utrzymanie wspólnego domu i spłaca zobowiązania kredytowe ciężące na nim i przedstawicielce ustawowej. Zaprzeczył temu, jakoby nie interesował się stanem zdrowia córki i nie chciał utrzymywać z nią kontaktów (k. 81 - 86).

Sąd Okręgowy w Łodzi postanowieniem z dnia 15 września 2017 r. wydanym w sprawie XII Cz 301/17 zmienił zaskarżone przez pozwanego postanowienie Sądu Rejonowego w Łowiczu w przedmiocie zabezpieczenia, w ten tylko sposób, że w miejsce kwoty po 1.000 zł zasądził kwotę po 500 zł, pozostawiając terminy i sposób płatności bez zmian, uznając, iż potrzeby małej córki wynoszą około 1.000 zł, a przedstawicielka ustawowa również powinna uczestniczyć w utrzymaniu córki (postanowienie – k. 126 – 131).

Na rozprawie w dniu 15 stycznia 2018 roku pełnomocnik powódki poparł powództwo, zaś pełnomocnik pozwanego uznał powództwo do kwoty 500 zł miesięcznie (e-protokół rozprawy 00:00:56 – k. 227 oraz 01:44:04 – k. 229).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. K. i J. K. są rodzicami małej L. K., która urodziła się dnia (...) w S.. Są małżeństwem, nie mieszkają razem. Nie toczy się pomiędzy nimi sprawa o rozwód ani o separację. M. także starszą córkę M. K..

(okoliczności przyznane)

Małoletnia L. K. skończyła rok. Pozostaje pod opieką przedstawicielki ustawowej. Mieszka z przedstawicielką ustawową, starszą siostrą – M. oraz dziadkami macierzystymi w domu będącym ich własnością.

Przedstawicielka ustawowa określiła jej potrzeby na kwotę około 1.400 złotych miesięcznie. Na kwotę tę składają się następujące pozycje: 500 złotych – wyżywienie, 150 złotych – ubranie i wyposażenie (butelki, fotelik), 200 złotych – środki higieniczne i kosmetyczne (pieluchy, chusteczki), 500 złotych – koszty leczenia (leki, wizyty prywatne, dojazd do lekarza), 50 zł – zabawki. Małoletnia L. po urodzeniu była trzykrotnie hospitalizowana w (...) szpitalach im. M. oraz Centrum (...) w związku z zapaleniem płuc w przebiegu chorób zakaźnych, tj. krztuśca. W szpitalu przebywała miesiąc. Obecnie nie leczy się na stałe, jest pod kontrolą lekarzy specjalistów. Przedstawicielka ustawowa korzysta z wizyt prywatnych u sprawdzonych lekarzy specjalistów. Małoletnia L. często zapada na infekcje górnych dróg oddechowych.

(dowód: wynik USG – k. 8, skierowanie – k. 9 i 10, 15; karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 11, 17- 25; zaświadczenie lekarskie – k. 12, 13, wyniki badań – k. 14, 16; F. Vat – k. 26 – 46 i 160 – 172, paragony – k. 173 - 184; karta zdrowia dziecka – k. 150 – 158; historia zdrowia – k. 159; zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół z dnia 15.01.2018 r. 00:13:32 w zw. z 01:25:00 – k. 228-229)

Przedstawicielka ustawowa małej córki K. K. ma 30 lat, z zawodu jest fryzjerem. Przebywa na odpłatnym urlopie macierzyńskim tzw. „kosiniakowe” będzie pobierała do połowy lutego 2018 r. Otrzymuje ponadto 1.200 zł tytułem zaspokajania potrzeb rodziny, w tym 600 zł tytułem alimentów na potrzeby starszej córki M. K., 500 zł – tytułem zabezpieczenia alimentów na rzecz małej L., 1.000 zł z programu Rodzina 500+, 160 zł – zasiłku

rodzinnego. Łącznie jest to kwota około 3.900 zł miesięcznie. Mieszka w domu stanowiącym własność swoich rodziców wraz z nimi. Nie partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania. Korzysta z wyżywienia rodziców. Dziadkowie macierzyści posiadają miesięczny dochód około 4.000 zł. Pomagają oni w utrzymaniu małoletniej powódki.

(dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej e-protokół z dnia 15.01.2018 r. 00:13:32 w zw. z 01:25:00 – k. 228-229; zeznania świadka A. K. e-protokół z dnia 15.01.2018 r. 00:53:59 – k. 228-228v)

J. K. ma 34 lata, jest mechanikiem. Powód wyprowadził się z domu teściów, w którym przez kilka lat mieszkał wspólnie z żoną, z uwagi na konflikt z nimi. Powód nie był zameldowany w domu teściów. Obecnie mieszka u swoich rodziców, nie ponosi kosztów utrzymania domu. Na przestrzeni 1 roku – 2 lat zamierza wykończyć dom w M. budowany wspólnie z żoną. Powód prowadzi działalność gospodarczą w postaci firmy (...). Księgowość firmy prowadzi K. G. świadczący usługi księgowe pod nazwą (...). Przychód firmy transportowej pozwanego za 2016 rok 604.927,08, w tym koszty uzyskania przychodów wyniosły 590.599,93 zł, a dochód 14.327,15 zł. Przychód w miesiącu kwietniu 2017 r. wynosił 45.194,96 zł, zaś koszty jego uzyskania 37.015,37 zł, dochód 8.179,59 zł. Pozwany spłaca kredyty zaciągane wraz z żoną na kwotę około 180.000 złotych w trzech kredytach. Kredyty były zaciągane na rozwój firmy powoda, tj. na zakup samochodów (pod zastaw samochodów) oraz jeden kredyt na budowę wspólnego domu stron, jako kredyt hipoteczny. Pozwany osiąga miesięcznie dochód w wysokości około 7.000 – 8.000 zł. Pozwany uiszcza na rzecz przedstawicielki ustawowej i małoletniej córki M. kwotę 1.200 zł tytułem zaspokojenia potrzeb rodziny, 500 zł – tytułem zabezpieczenia alimentacyjnego oraz raty kredytów 2.500 zł, 2.000 zł oraz 10.000 zł rocznie, tj. 833 zł miesięcznie. Łącznie jest to kwota 5.333 zł. Pierwszy kredyt będzie spłacał jeszcze przez 5 lat, drugi przez 3 lata a trzeci przez 1,5 roku. Ponosi koszty utrzymania osobistego w wysokości 500 – 600 zł miesięcznie. Wyjeżdża na połów ryb nad morze oraz lata samolotem rekreacyjnie.

Pozwany nie kontaktuje się z małoletnią powódką, nie odwiedził jej w szpitalu ani w miejscu zamieszkania. Spotyka się ze starszą córką M. poza jej miejscem zamieszkania.

(dowód: zeznania o wysokości osiągniętego dochodu – k. 60 – 63; podsumowanie miesiąca IV 2017 r. – k. 64; dokumenty księgowe – k. 65 – 71; paragony – k. 72; potwierdzenie przelewu – k. 73 – 78; wiadomości SMS – k. 79 - 101)

Sąd uznał za wiarygodny zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy w postaci dowodów z dokumentów oraz zeznań stron i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych. Dowody z dokumentów nie były kwestionowane przez strony, potwierdzają i precyzują fakty przez nie przedstawiane, nie budzą wątpliwości co do swej wiarygodności.

Zeznania stron Sąd obdarzył w większości walorem wiarygodności. Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom przedstawicielki ustawowej powódki w zakresie kosztów utrzymania małoletniej córki powyżej kwoty 1.400 zł. Zeznania w tym zakresie nie znajdują potwierdzenia w dowodach z dokumentów i są sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego, logiki, jak również sprzeczne z zeznaniami ww. osób w pozostałym zakresie. Z zeznań przedstawicielki ustawowej wynika, że K. K. dysponuje kwotą 3.900 zł na utrzymanie 3 osób, tj. średnio po 1.300 zł na osobę. Koszty utrzymania przedstawicielki ustawowej i małoletniej M. K. zostały ustalone na kwoty po 1.200 zł miesięcznie (III RC 136/16), zatem koszty utrzymania małoletniej L. wynoszą 1.400 zł.

Ponadto Sąd odmówił wiary zeznaniom pozwanego J. K. co do wysokości osiąganych przez niego dochodów. Już na potrzeby sprawy III RC 136/16 Sąd przyjął, iż pozwany zarabiał co najmniej tyle, ile jego kierowca, w ocenie Sądu około 8.500 zł. Fakty przedstawione w niniejszym postępowaniu to potwierdzają. Pozwany ponosi miesięcznie koszt spłaty 3 kredytów w łącznej wysokości 5.333 zł oraz 1.900 zł uiszcza do rąk K. K.. Koszty jego utrzymania to kwota 500 – 600 zł miesięcznie, co daje kwotę około 7.800 zł, a pozwany ma jeszcze dodatkowe środki na realizację hobby (łowienie ryb, loty samolotem). Zatem jego wydatki przekraczają kwotę deklarowanych dochodów, co świadczy o tym, że dochody zostały zanizone.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo L. K. zasługuje na uwzględnienie w części, tj. do kwoty po 700 złotych miesięcznie, dlatego też w pozostałym zakresie zostało oddalone. Żądanie zgłoszone przez powoda reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową oparte zostało na treści art. 133 i 135 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Określenie zakresu obowiązku alimentacyjnego powinno być dokonane przy uwzględnieniu przepisu art. 135 § 1 kro, z którego wynika, iż zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych

i majątkowych możliwości zobowiązanego. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. Wedle art. 96 kro obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku „troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka” i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej. Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, w tym termin dojścia przez uprawnionego do pełnoletniości. Jediną decydującą okolicznością warunkującą trwanie bądź ustanie obowiązku alimentacyjnego jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie. Zakres świadczeń alimentacyjnych jest natomiast podwójnie uzależniony- z jednej strony zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, z drugiej strony od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Przez możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego należy rozumieć te zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć bieżące potrzeby w zakresie utrzymania (tj. mieszkania, żywienia, ubrania itd.) oraz w zakresie wychowania (tj. odpowiednie wykształcenie, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień itd.). Podkreślić trzeba, że niezdolne do samodzielnego utrzymania dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że małaletnia L. K. nie jest zdolna do samodzielnego utrzymania. W tej sytuacji zobowiązanymi do zapewnienia mu wychowania, środków utrzymania, a także wykształcenia, są jego rodzice K. K. i J. K.. Jak wskazano powyżej alimenty są to bieżące środki na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb. Przedstawicielka ustawowa powoda wyartykułowała jednoznacznie, jakie są potrzeby małaletniej L., szczególnie w zakresie potrzeb zdrowotnych, wynoszące średnio 1.400 zł miesięcznie. Sąd uznał, że nie jest to kwota wygórowana i odzwierciedla potrzeby małaletniej, która ma zwiększone potrzeby w zakresie ochrony zdrowia i w związku z tym zaczął częściej chorować na infekcje górnych dróg oddechowych.

Zasadniczy ciężar opieki nad małaletnim spoczywa na jego matce, jednakże Sąd uznał, iż posiada ona dochody łącznie w kwocie 3.900 zł (w tym kwotę 600 zł na swoje utrzymanie od pozwanego) zatem może partycypować w połowie kosztów utrzymania małaletniej powódki. Zasadnym jest przyjęcie, że swój szeroko pojęty obowiązek alimentacyjny przedstawicielka ustawowa wypełnia także w innych aspektach, a mianowicie poprzez zapewnienie powodowi troski, opieki, pomocy w codziennych czynnościach, uczestniczenie we wszelkich wydarzeniach życiowych dziecka, w większym stopniu niż ojciec, który tego nie czyni. Ograniczyło to w pewnym stopniu możliwości zarobkowe przedstawicielki ustawowej, która poświęca czas młodszej córce. Jednakże za około dwa tygodnie kończy się okres pobierania przez nią zasiłku „tzw. „kosiniakowego”. Po roku od urodzenia dziecka większość kobiet wraca do pracy. K.

K. posiada zawód fryzjera, co nie wyklucza jej z rynku pracy, bowiem w opiece nad małoletnią L. pomagają jej rodzice. W ocenie Sądu przedstawicielka ustawowa mogłaby popołudniami świadczyć usługi fryzjerskie.

Ponadto Sąd zważył, iż z zeznań przedstawicielki ustawowej wynika, że K. K. dysponuje kwotą 3.900 zł na utrzymanie 3 osób, tj. średnio po 1.300 zł na osobę. Koszty utrzymania przedstawicielki ustawowej i małoletniej M. K. zostały ustalone na kwoty po 1.200 zł miesięcznie (III RC 136/16), zatem koszty utrzymania małoletniej L. wynoszą 1.400 zł. W ocenie Sądu uzasadnione są wyższe koszty utrzymania małoletniej L. niż jej starsze siostry z uwagi na potrzebę leczenia specjalistycznego, w tym prywatnego.

Sąd uznał, że to pozwany ma większe możliwości zarobkowe, uprawnienia do kierowania pojazdami w transporcie międzynarodowym i rozwija własną działalność gospodarczą, ale jednocześnie wziął pod uwagę fakt, że spona zobowiązania kredytowe zaciągane przez oboje małżonków, jak i to, że jego zobowiązania alimentacyjne będą wynosiły łącznie 2.100 zł. Dlatego też Sąd uznał, iż kwota ta nie przekroczy możliwości zarobkowych pozwanego. J. K. systematycznie rozwija prowadzoną działalność gospodarczą, a fakt, iż nie sprawuje osobistej opieki nad małoletnimi córkami pozwala mu się realizować zawodowo. Świadczy o tym wysokość przychodów jego firmy i obrotów w niej rejestrowanych. Dlatego też Sąd odmówił wiary zeznaniom pozwanego J. K. co do wysokości osiąganych przez niego dochodów. Już na potrzeby sprawy III RC 136/16 Sąd przyjął, iż pozwany zarabiał co najmniej tyle, ile jego kierowca, w ocenie Sądu około 8.500 zł. Fakty przedstawione w niniejszym postępowaniu to potwierdzają. Pozwany ponosi miesięcznie koszt spłaty 3 kredytów w łącznej wysokości 5.333 zł oraz 1.900 zł uiszcza do rąk K. K.. Koszty jego utrzymania to kwota 500 – 600 zł miesięcznie, co daje kwotę około 7.800 zł, a pozwany ma jeszcze dodatkowe środki na realizację hobby (łowienie ryb, loty samolotem). Zatem jego wydatki przekraczają kwotę deklarowanych dochodów, co świadczy o tym, że dochody zostały zaniżone.

Biorąc pod uwagę możliwości zarobkowe i majątkowe obojga rodziców a także ich stopę życiową, zasądzenie kwoty 700 złotych miesięcznie tytułem alimentów na rzecz powódki jest kwotą adekwatną tj. z jednej strony pozostającą w odpowiedniej relacji do zarobków zobowiązanego, a z drugiej wystarczającą do zaspokojenia bieżących potrzeb małoletniej L.. Zasadą jest równa stopa życiowa dzieci i rodziców. W ocenie Sądu kwota 700 złotych miesięcznie zasądzona od pozwanego na rzecz powoda nie przekracza możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, stanowiąc zaledwie niewielką część jego dochodów.

Zważywszy na to, iż wysokość świadczeń alimentacyjnych uwarunkowana jest usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego oraz możliwościami zarobkowymi i majątkowymi zobowiązanego Sąd na podstawie art. 133 i 135 k.r.o. zasądził od J. K. na rzecz jego małoletniej córki L. alimenty w kwocie po 700 złotych miesięcznie płatne z góry do dnia 10 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dziecka K. K.. W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo jako nieuzasadnione.

Alimenty zasądzono od dnia 26 maja 2017 r., czyli od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu, uznając, iż wówczas pozwany został wezwany do niezwłocznego spełnienia świadczenia. Z chwilą doręczenia odpisu pozwu na pozwanym, jako dłużniku, zaczął ciążyć obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia – płacenia alimentów. Strona powodowa nie wskazała żadnych okoliczności uzasadniających podwyższenie alimentów z datą wsteczną.

Zgodnie z treścią art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398), strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych jest zwolniona z mocy ustawy od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, Sąd zniósł wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego.

Stosownie do art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w części zasądzającej świadczenia alimentacyjne.

Mając na względzie powyższe Sąd orzekł jak w sentencji.